

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) –

- (1) הוראות סעיפים 103ג(8), 104א(1)(א), 104ב(1)(ב), 104א(1)(ג), 104ב(ו), 104ג(א)(4) ו-105ג(א)(7)(א) ו-104ב(ב), בנוסחם בסעיפים 104ב(2)(ב), 104א(4)(1), 104ב(4)(ב), 104ב(5) ו-104א(7)(א)(1) ו-104ב(2) בחוק זה, יחולו גם על שינוי מבנה שנעשה ערב יום הפרסום, אם ניתנה על כך הודעה למנהל, ובלבד שביום הפרסום טרם הסתיימה התקופה הנדרשת כהגדרתה בסעיף 103 לפקודת מס הכנסה והתקיימו לגבי שינוי המבנה ההוראות החלות לגביו לפי חלק ה' לפקודה בנוסחו ערב יום הפרסום, לפי העניין.
- (2) הוראות סעיפים 104א(1)(ב), 104ב(1)(א), 104ג(1)(א)(14) בנוסחם בסעיף 104ב(3)(ב), 104א(4)(2) ו-104ג(7)(ג) בחוק זה, יחולו גם על שינוי מבנה שנעשה ערב יום הפרסום, אם ניתנה על כך הודעה למנהל, ובלבד שביום הפרסום טרם חלפה תקופת 5 השנים ממועד העברת הזכויות בקרקע, העברת הקרקע או הפיצול, לפי העניין, והתקיימו לגבי שינוי המבנה ההוראות החלות עליו לפי חלק ה' לפקודת מס הכנסה בנוסחו ערב יום הפרסום, לפי העניין.

סימן ג': צמצום ההון השחור

8. בפקודת מס הכנסה – תיקון פקודת מס הכנסה

(1) בסעיף 32 –

(א) אחרי פסקה (16) יבוא:

"(16א) תשלומים, שיש יסוד סביר להניח שנתיתם מהווה הפרה לפי חוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ח–2018";

ד ב ר י ה ס ב ר

והתורים העסקי של עסקים המתנהלים במזומן, המוביל לקשיים באבחנה בין סכומי כסף לגיטימיים שמקורם בפעילות עסקית לבין סכומי כסף שמקורם בפעילות כלכלית שאינה מדווחת. פעילות עסקית במזומן מייצרת אפשרות להעלמת מס ולהלבנת הון, שמקורו עלול להיות גם בפעילות בלתי חוקית של ארגוני פשיעה וטרור במסווה של פעילות כלכלית לגיטימית, לרוב תוך כדי התחמקות מתשלום מסים שונים. השימוש במזומן במסגרת העסקית מונע את האפשרות של ניטור, פיקוח ומעקב יעיל אחר מקור הכספים והנתיב הסופי שאליו מגיעים הכספים לאחר שהשתלבו במחזור העסקים הלגיטימי של העסקים בישראל. לפיכך מוצע להוסיף לסעיף 32 לפקודה שתי פסקאות המתייחסות לתשלומים ששולמו במזומן שאותם לא יהיה ניתן להתיר בניכוי:

האחת, פסקה (16א) המוצעת, ולפיה הוצאה שהוציא עוסק במזומן, שיש יסוד סביר להניח כי שולמה תוך הפרת הוראה מהוראות החוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ח–2018 (בסימן זה – חוק צמצום השימוש במזומן), לא תותר בניכוי. כך למשל, תשלום ששילם עוסק בסכום של למעלה מ-6,000 שקלים חדשים, הוא תשלום שנתיתו מהווה הפרה של חוק צמצום השימוש במזומן, ועל כן, תשלום כאמור לא יותר בניכוי בחישוב מס ההכנסה שלו.

השנייה, פסקה (18) המוצעת, ולפיה הוצאה במזומן לא תותר בניכוי בחישוב הכנסתו החייבת של נישום, אם

סימן ג': צמצום ההון השחור

בסימן זה מוצעים כמה תיקונים שמטרתם צמצום ההון השחור ואובדן המס והגברת חובות דיווח לצורך גביית מס.

סעיף 8 הכנסה חייבת במס היא הכנסה לאחר ניכויים, קיזוזים ופטורים שהותרו ממנה לפי כל דין, כלומר המס מוטל על הרווח שנותר בידי הנישום לאחר ניכוי ההוצאות שאותן הוציא לצורך ייצור הכנסתו. עם זאת, במסגרת ההסדר המתיר ניכוי הוצאות שהוצאו לצורך ייצור הכנסה כנגד כלל ההכנסות, קיימות הגבלות על ניכוי הוצאות מסוימות או במקרים מסוימים (כמפורט בסעיפים 18, 30, 31, 32, 33 לפקודת מס הכנסה. הכרה בהוצאות משמעותה הקטנת חבות המס של המבקש.

לפסקה (1)

מוצע לתקן את סעיף 32 לפקודת מס הכנסה, העוסק בניכויים שאין להתירם, ולהוסיף לסעיף כמה הוצאות שלא יהיו מותרות בניכוי, כאשר מטרת התיקונים היא צמצום הוצאות מדומות (פיקטיביות) או הוצאות המקשות על עריכת ביקורת, והעלולות להוות הון שחור לא מדווח המוביל לאובדן מס, או הוצאות שהוצאתן כרוכה בהפרת הוראת חוק שמטרתה מניעת העלמות מס או אי-תשלום מס.

ראשית, מוצעים תיקונים שעניינם עסקאות שנעשות במזומן. ככלל, קיים קושי מובנה לפקח על מקורות המימון

⁵ ס"ח התשע"ח, עמ' 428; התשפ"ג, עמ' 575.

(ב) בסופו יבוא:

"(18) תשלומים ששולמו במזומן מעבר לסכום הקבוע בסעיף 130א(א), בניגוד לסעיף הקטן האמור, או תשלומים במזומן שלא דווחו כנדרש לפי סעיף 130א(ב);

(19) הוצאה שסכומה, בלא מס הערך המוסף, עולה על הסכום הקבוע בסעיף 38(א1) לחוק מס ערך מוסף, בלי שהוקצה לחשבונית המס שהוצאה כנגדה מספר לפי סעיף 47(א2) לחוק האמור";

(2) בסעיף 32 –

(א) אחרי "אלא אם כן" יבוא "נוכה המס והועבר לפקיד השומה, וכן";

(ב) במקום "על פי סעיפים 161, 166 או 171" יבוא "על פי סעיפים 166 או 171";

(3) אחרי סעיף 130א יבוא:

"הגבלת תשלומים 130א.1. (א) מי שחייב לנהל פנקסי חשבונות לפי סעיף 130, לא ישלם במהלך עסקיו תשלומים במזומן, בסכום מצטבר העולה על 200,000 שקלים חדשים בשנה; בסעיף זה, "מזומן" – כהגדרתו בחוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ח–2018.

דברי הסבר

חובת ניכוי מס במקור, אם לא הגיש לפקיד השומה דוח שהוא חייב בהגשתו על פי סעיפים 166 ו-171 לפקודה, לפי העניין, ובו צוינו פרטי מקבל התשלום המפורטים בסעיף 32א. חובת ניכוי מס במקור כוללת את חובת המשלם תשלומים שחלה עליהם חובת ניכוי מס להעביר את סכום המס שנוכה לפקיד השומה (סעיפים 164 ו-166 לפקודה). בהתאם לסעיף 32א, משלם תשלום שחלה עליו חובת ניכוי במקור שלא העביר את סכום המס, זוכה בהכרת התשלום ששילם כהוצאה ובחיסכון המס הכרוך בה, גם אם לא מילא את חובת העברת סכום המס באמצעות הניכוי כאמור. ככלל, אם התגלה כי המנכה היה צריך לנכות ולא העביר את המס לפקיד השומה, הפרת החובה מטופלת כיום, בדעיבה, באמצעות הוצאת שומת ניכויים לפי סעיפים 167 ו-173 לפקודה, ובמקרים המתאימים באמצעות סנקציות פליליות (סעיפים 218 או 219 לפקודה).

כדי לצמצם את תופעת ההון השחור ולייעל את גביית המס, ולהביא להעברת סכום המס שניכה החייב בניכוי לפקיד השומה, מוצע לייעל את המנגנון הקיים ולקבוע בסעיף 32א לפקודה כי נוסף על הדיווח, תנאי להתרת הוצאה שחלה לגביה חובת ניכוי הוא העברת סכום המס שלגביו חלה חובת הניכוי על ידי משלם ההוצאה לפקיד השומה. יובהר כי אם העביר הנישום את סכום הניכוי לפקיד השומה לאחר מועד הדיווח, ההוצאה תותר בניכוי בעבור הקטנת חבות המס של המנכה.

נוסף על כך, מוצע תיקון טכני שעניינו מחיקת ההפניה לסעיף 161 ולחובות הדיווח והניכוי שנקבעו מכוחו מאחר שאינם בתוקף.

לפסקה (3)

לצורך צמצום התשלומים המייצרים קושי משמעותי בעריכת ביקורת לשם קביעת חבות המס של נישומים,

התשלום אסור לפי סעיף 130א(א) המוצע או אם לא דיווח כנדרש לפי סעיף 130א(ב) המוצע, כפי שיפורט להלן בדברי ההסבר לפסקה (3).

נוסף על כך, כדי להתמודד עם תופעת הפצת חשבוניות מס אשר הוצאו שלא כדין הגורמת נזק של מיליארדי שקלים בשנה לאוצר המדינה, ובמטרה להילחם בהון השחור, מוצע להוסיף את פסקה (19) לסעיף 32 ולפיה לצורכי חישוב ההכנסה החייבת לא יהיה ניתן לנכות הוצאה בשל עסקה שסכומה גבוה מהסכום המחייב מספר הקצאה, ללא חשבונית מס אשר הוקצה לה מספר הקצאה לפי סעיף 47(א2) לחוק מס ערך מוסף. תיקון זה נועד לייצר הקבלה בין הכלל החל בניכוי תשומות בהתאם לחוק מס ערך מוסף לבין הכלל אשר יחול על ניכוי הוצאות. הוא צפוי לעודד עוסקים להימנע מביצוע רכישות והעברת תשלומים במקרים שבהם אין מספר הקצאה לחשבונית המס ולהפחית את התמריץ להנפקת חשבוניות מס שלא כדין.

יובהר כי התיקונים המוצעים בסעיף 32 עולים בקנה אחד עם האמור בפסקה (16) של אותו סעיף, אשר לפיה לא יותרו בניכוי תשלומים, בין שניתנו בכסף ובין בשווה כסף, שיש יסוד סביר להניח שניתנתם מהווה עבירה לפי כל דין. הפסקאות שאותן מוצע להוסיף כעת מתייחסות לנסיבות המפורטות בהן ומכל מקום אינן באות לגרוע מהקביעה לפי פסקה (16) האמורה.

כפי שיפורט להלן, בסעיף 9 שבסימן זה, מוצע לקבוע הוראות דומות בכל הנוגע לאי-התרת הוצאות אלה בניכוי לצורך חישוב מס שבח מקרקעין.

לפסקה (2)

סעיף 32א לפקודה קובע כלל האוסר על נישום לנכות הוצאות או להקטין מקדמות בגין תשלומים שעליהם חלה

(ב) אדם כאמור בסעיף קטן (א) יצרף לדוח המוגש על ידו לפי סעיף 131 טופס שקבע המנהל, הכולל פירוט בדבר תשלומים ששילם במזומן, כאמור באותו סעיף קטן.;

(4) אחרי סעיף 141 ב יבוא:

”חובת דיווח של זירות מקוונות לביצוע עסקאות להשכרת מקרקעין”
141.g. (א) בסעיף זה –
”אזרח ישראלי” – כהגדרתו בסעיף 3א;

”זירה מקוונת” – מערכת מקוונת המאפשרת חיבור בין משכירי מקרקעין לבין משתמשים אחרים, לשם ביצוע עסקה להשכרת מקרקעין בישראל, ושבאמצעותה נקבע מחיר העסקה ומועברים פרטי אמצעי לתשלום בעד העסקה, וזאת אף אם התשלום בפועל אינו מבוצע באמצעות המערכת עצמה;

”מפעיל זירה מקוונת” – אדם המפעיל בישראל או מחוץ לישראל זירה מקוונת, המכוון את שירותי הזירה גם למשתמשים בישראל, ומספק את מתן השירותים הנדרשים לביצוע עסקה להשכרת מקרקעין בישראל;

דברי הסבר

ההכנסה. תופעה זו מכונה “Gig Economy”, כלומר – כלכלה “צדדית”.

כדי להתמודד עם התופעה שלפיה המשתמשים בזירה המקוונת אינם מרווחים על הכנסותיהם שהתקבלו כתוצאה משימוש בה, ואינם משלמים מס על הכנסתם, בשנת 2020 הוצע על ידי ארגון ה-OECD מודל לחקיקה שתחייב את מפעילי הזירות המקוונות לדווח לרשות המס המקומית על המשתמשים המפיקים הכנסה באמצעותן, על ההכנסה שהתקבלה, מספר העסקאות שבוצעו ועוד, ולגבי עסקאות להשכרת נכסי מקרקעין – גם פרטים בעניין הנכס. האיחוד האירופי קבע גם הוא מודל דומה וחייב את המדינות החברות בו לחוקק את חובת הדיווח בחוקיהן הפנימיים, ומרביתן עשו כן או נמצאות בשלבים מתקדמים של כניסת החוק לתוקף. עוד קודם לכן, מדינות נוספות כדוגמת אוסטרליה ואנגליה חוקקו גם הן חובת דיווח דומה.

בדומה למקומות אחרים בעולם, בישראל שיטת המס מתבססת על דיווח עצמי, כאשר חובות דיווח וניכוי במקור של משלמים מאפשרים לרשות המסים לערוך בקרה על ההכנסות המדווחות בדיווח העצמי, ואולם לרשות המסים בישראל קיים חסר מהותי במידע על עסקאות המבוצעות והכנסות המתקבלות כתוצאה משימוש בזירות מקוונות, במיוחד כאשר הזירה המקוונת מנוהלת מחוץ לישראל. התוצאה היא אובדן מס המוערך במאות מיליוני שקלים בשנה, ויש בכך פגיעה ממשית במשק הישראלי ובתקציב המדינה.

בדומה לקבוע בהנחיות החקיקה שצוינו לעיל, מוצע לקבוע גם בישראל חובה על זירות מקוונות לדווח על עסקאות המבוצעות במסגרתן, אף על פי שהנחיות החקיקה

ולצורך מניעת אי-תשלום מס, מוצע להוסיף לפקודה את סעיף 130א1 שעניינו הגבלת תשלומים במזומן. בהתאם לסעיף המוצע, מי שחייב בניהול פנקסי חשבונות, כלומר מי שהוא בעל עסק, לא יהיה רשאי לשלם תשלומים במסגרת עסקו באמצעות מזומן בסכום העולה על 200,000 שקלים חדשים בשנה, במצטבר. כמו כן, ולצורך אכיפת הוראה זו, מוצע לקבוע כי אדם כאמור יהיה חייב לדווח על התשלומים ששולמו כאמור בטופס שיקבע המנהל שיצורף לדוח השנתי שיגיש.

באופן משלים לתיקון זה וכמפורט לעיל בדברי ההסבר לפסקה (1), מוצע להוסיף את פסקה (18) לסעיף 32 לפקודה ולפיה לא יתורו בניכוי תשלומים ששולמו בניגוד להוראות סעיף 130א1 המוצע, או שלא דווחו כנדרש בהתאם לסעיף האמור. כמו כן מוצע לקבוע כי על הפרה של הוראת הסעיף יהיה ניתן להטיל עיצום כספי, כמפורט בהמשך בדברי ההסבר לפסקה (5).

לפסקה (4)

השינויים הטכנולוגיים והתפתחות המסחר המקוון בשנים האחרונות הביאו לשינוי באופי העסקאות בין צדדים כך שבמקרים רבים הן מתבצעות באופן מקוון. זאת באמצעות פלטפורמות דיגיטליות המתווכות בין צדדים ומשמשות לביצוע עסקה, למשל תיווך בעניין השכרת דירות למטרות נופש או לשהייה קצרת טווח, תיווך בעניין מכירת מוצרים שונים ועוד, כאשר העסקה והתשלום בעבור העסקה מתבצעים או נקבעים באמצעותן (להלן – זירות מקוונות). התפתחות טכנולוגית זו מאפשרת מקורות הכנסה מגוונים שלעיתים אינם מקור ההכנסה העיקרי של מפיק

”מקרקעין” – כהגדרתם בסעיף 16א לחוק מיסוי מקרקעין;

”משכיר” – בין בעבור עצמו ובין בעבור אחר;

”משתמש בר־דיווח” – משתמש בזירה מקוונת שהוא משכיר מקרקעין, שביצע באמצעות הזירה המקוונת עסקה להשכרת מקרקעין בישראל, בתקופת הדיווח כהגדרתה בסעיף קטן (ב), ובלבד שאם המקרקעין באזור – הוא אזורי ישראלי;

”עסקה להשכרת מקרקעין בישראל” – עסקה להשכרת מקרקעין המצויים בישראל או באזור כהגדרתו בסעיף 3א.

(ב) מפעיל זירה מקוונת יגיש לרשות המסים דוח, עד 31 בינואר שלאחר שנת המס שלגביה מוגש הדוח (בסעיף זה – תקופת דיווח), המפרט את המידע שלהלן:

(1) מידע לגבי הזירה המקוונת – שם, כתובת משרד רשום ושמות זירות מקוונות אחרות שהיא מדווחת בעבורן, אם קיימות;

(2) מידע לגבי כל משתמש בר־דיווח –

(א) הפרטים המנויים בסעיף קטן (ג)1 או (2), לפי העניין;

(ב) פירוט כתובת כל מקרקעין שהשכיר באמצעות הזירה המקוונת, ולגבי כל אחד מהם יפורטו בנפרד: הסכום השנתי שקיבל המשתמש מהשכרתם באמצעות הזירה המקוונת, מספר העסקאות להשכרה שביצע באמצעות הזירה במהלך תקופת הדיווח, ואם המידע זמין – מספר הימים שבהם הושכרו בתקופת הדיווח;

(ג) סכומי עמלה או תשלום שנגבו מהמשתמש האמור על ידי מפעיל הזירה המקוונת במהלך תקופת הדיווח.

ד ב ר י ה ס ב ר

היא חייבת בדיווח, מאחר שלפי סעיף 3א לפקודת מס הכנסה עסקאות אלה חייבות במס בישראל.

מוצע כי חובת הדיווח תחול רק אם העסקה מתבצעת במסגרת הזירה המקוונת, לרבות קביעת המחיר של העסקה והעברת פרטי אמצעי תשלום בעד העסקה, אף אם אינה משולמת בפועל באמצעות הזירה המקוונת. כך, זירות מקוונות החייבות בדיווח אינן כוללות פלטפורמות העוסקות באופן בלעדי בפרסום של השכרת מקרקעין בין משכירים ושוכרים, בהעברת תשלומים בתחום זה או בהפניה של משתמשים לאתרים אלה או למשכירים.

האמורות מתייחסות לכלל הזירות המקוונות כאמור, מוצע בהצעה זו להתייחס באופן ייחודי לזירות מקוונות שבאמצעותן מבוצעות עסקאות להשכרת מקרקעין, שהן עסקאות החייבות במס בישראל.

מוצע לקבוע את ההסדר בעניין זה בסעיף 141ג לפקודה, ולעגן בו, בסעיף קטן (ב), את חובת הדיווח שתחול על מפעילי זירות מקוונות המשמשות לתיווך בביצוע עסקת השכרת מקרקעין בישראל בין משכירים ושוכרים. יצוין כי בהתאם להגדרות המוצעות בסעיף קטן (א), עסקה שנעשתה על ידי אורח ישראלי להשכרת מקרקעין באזור תהיה גם

(ג) לשם דיווח כאמור בסעיף קטן (ב) –

(1) בעת ביצוע עסקה להשכרת מקרקעין באזור באמצעות זירה מקוונת, ידרוש מפעיל הזירה מהמשכיר להצהיר אם הוא אזרח ישראלי או לא;

(2) מפעיל הזירה המקוונת ידרוש ממשתמש בזירה מקוונת שהוא משכיר המבקש לבצע עסקה להשכרת מקרקעין בישראל, למסור לו את המידע המפורט להלן, ובלבד שאם המקרקעין באזור – הצהיר כי הוא אזרח ישראלי בהתאם לפסקה (1):

(א) פרטים אישיים – שם, מספר זהות, ואם לא קיים מספר זהות ישראלי – מספר דרכון, כתובת מגורים עיקרית ותאריך לידה;

(ב) לגבי משתמש בר-דיווח שהוא תאגיד – שם התאגיד, מספר התאגיד וכתובתו.

(ד) מפעיל זירה מקוונת יעריך את מהימנות המידע שנמסר לו לפי סעיף קטן (ג) תוך שימוש בכל הרשומות הזמינות לו במהלך עסקיו הרגיל, וכן בממשקים אלקטרוניים זמינים לציבור.

(ה) בדיווח לפי סעיף קטן (ב) רשאי מפעיל זירה מקוונת להסתמך על מידע שאסף לפי סעיפים קטנים (ג) ו-(ד) בהתייחס לתקופות דיווח קודמות, ובלבד שאם יש למפעיל יסוד סביר להניח כי המידע אינו מהימן, ידרוש מהמשתמש אסמכתאות מתאימות לאימות המידע ממקור אמין ובלתי תלוי.

(ו) מפעיל זירה מקוונת יידע את המשתמשים בזירה, בשפה ברורה ובאופן בולט לעין, על אודות חובת הדיווח שהוא חייב בה לפי סעיף זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

בנפרד, אלא את המידע בדבר ההכנסות השנתיות בהתייחס לכל כתובת מקרקעין שנעשו בה עסקאות בשנת הדיווח, מספר עסקאות ומספר ימים שהושכרו, עמלות או תשלומים שנגבו ממנו על ידי מפעיל הזירה המקוונת בתקופת הדיווח, וכן נתונים לגבי המשתמש – משכיר המקרקעין. יובהר כי הדיווח לא יכלול פרטים לגבי השוכרים אלא רק לגבי המשכירים מקבלי ההכנסה.

כדי לוודא שהמשתמש בזירה המקוונת יהיה מודע לכך שמידע לגביו מועבר לרשות המסים, מוצע בסעיף קטן (ו) להחיל חובה על מפעיל הזירה המקוונת ליידע את המשתמשים בה על אודות חובת הדיווח.

בסעיף קטן (ג) מוצע לקבוע את חובתו של מפעיל הזירה המקוונת לאסוף את המידע המפורט באותו סעיף קטן מהמשתמשים שלגביהם יידרש לדיווח; בסעיף קטן (ד) מוצע לקבוע את חובתו לוודא כי המידע האמור מהימן, באמצעות המידע העומד לרשותו או באמצעות בדיקה במקורות פומביים וזמינים לציבור. בסעיף קטן (ה) מוצע לקבוע כי במקרה שבו מפעיל הזירה המקוונת מסתמך על מידע קיים בנוגע לתקופות דיווח קודמות, אך התעורר ספק לגבי מהימנות המידע הקיים, עליו לדרוש מהמשתמש אסמכתאות מתאימות לאימות המידע ממקור אמין ובלתי תלוי. עוד מוצע לקבוע כי הדיווח יהיה שנתי, ויתבצע עד יום 31 בינואר של כל שנה. במסגרת הדיווח, לא יידרש מפעיל הזירה לפרט את המידע לגבי כל עסקה שנעשתה באמצעותה

(ז) מפעיל זירה מקוונת ישמור את המידע שאסף ודיווח לפי סעיף זה לתקופה שלא תפחת מעשר שנים, החל ממועד הדיווח כאמור בסעיף קטן (ב), באופן שיאפשר גיבוי והפקה זמינה שלהם לפי דרישת המנהל; ואולם מידע שאסף לפי סעיף קטן (ה) לא יישמר על ידו לתקופה העולה על עשר שנים.

(ח) חובת הדיווח לפי סעיף זה לא תחול לגבי משתמש בר-דיווח שמפעיל הזירה המקוונת הגיש בעניינו לפקיד השומה דוח בדבר ניכוי מס לפי סעיף 166.

(5) בפרק שני: גביה, במקום כותרת סימן ז' יבוא "סימן ז': עיצום כספי – הפרות" ואחריה יבוא:

"עיצום כספי בשל הפרת הגבלות על תשלומים במזומן 195ט.1. היה למנהל יסוד סביר להניח כי מי שהייב לנהל פנקסי חשבונות לפי סעיף 130, שילם במהלך עסקיו תשלומים במזומן, בסכום מצטבר העולה על 200,000 שקלים חדשים בשנה, בניגוד להוראות סעיף 130א(א), רשאי הוא להטיל עליו עיצום כספי בשיעור של 10% מהסכום השווה להפרש שבין הסכום המצטבר ששולם כאמור לבין 200,000 שקלים חדשים, ולא יותר מ-200,000 שקלים חדשים";

(6) אחרי סעיף 195 יבוא:

"עיצום כספי בשל הפרת חובות דרישת מידע ודיווח החלות על זירה מקוונת לביצוע עסקאות להשכרת מקרקעין 195ט.1. (א) היה למנהל יסוד סביר להניח כי מפעיל זירה מקוונת לא דרש את המידע בהתאם להוראות סעיף 141ג(ג) או לא העריך את מהימנות המידע האמור באמצעות בדיקת הרשומות הזמינות לו ובאמצעים אלקטרוניים, בהתאם להוראות סעיף 141ג(ד), רשאי הוא להטיל על המפעיל האמור עיצום כספי בסכום של 1,000 שקלים חדשים בעד כל משתמש בר-דיווח שהמידע לגביו לא נדרש או הוערך כאמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

שהפר את ההוראות החלות עליו כמפורט להלן: בהתאם לסעיף קטן (א) המוצע, יהיה ניתן להטיל עיצום כספי בסך של 1,000 שקלים חדשים בעד כל משתמש שמפעיל הזירה לא דרש ממנו את המידע הנדרש לפי סעיף 141ג(ג) המוצע, או לא העריך את מהימנות המידע האמור לפי סעיף 141ג(ד) המוצע, לפי העניין; בסעיף קטן (ב) מוצע לקבוע כי יהיה ניתן להטיל עיצום כספי בסך של 20,000 שקלים חדשים אם מפעיל הזירה המקוונת לא הגיש דוח לפי סעיף 141ג(ב) המוצע; בסעיף קטן (ג) מוצע לקבוע כי ניתן יהיה להטיל עיצום כספי בעד כל משתמש שמפעיל הזירה המקוונת לא כלל את המידע הנדרש לגביו בדוח שהגיש לפי סעיף 141ג(ג) המוצע.

עוד מוצע כי על הטלת העיצום הכספי בשל הפרות אלה יחולו ההסדרים בעניין הטלת עיצומים כספיים הקבועים בסעיפים 195א עד 195כג לפקודה, בדבר זכות טיעון, הגשת ערעור לבית המשפט ועוד, כפי שיפורט להלן בדברי ההסבר לפסקאות (7) עד (9).

נוסף על כך, מוצע בסעיף קטן (ז) לקבוע הוראות לגבי שמירת המידע, ולפיהן מידע שנאסף שלא במהלך העסקים הרגיל של הזירה המקוונת, יישמר לתקופה שלא תעלה על עשר שנים מתום תקופת הדיווח לגביו. לבסוף, כדי שלא ליצור כפל דיווח, מוצע בסעיף קטן (ח) לקבוע כי זירות מקוונות המדווחות כיום על הכנסות ששולמו באמצעותן לפי חובות דיווח קיימות בעניין ניכוי מס במקור יהיו פטורות מדיווח זה.

(5) לפסקה

בהמשך לקביעת סעיף 131א המוצע בעניין הגבלת תשלומים במזומן בסכום מצטבר העולה על 200,000 שקלים חדשים בשנה, מוצע לקבוע בסעיף 195ט לפקודה כי על הפרת הוראת הסעיף האמור יהיה ניתן להטיל עיצום כספי שסכומו יחושב לפי שיעור של 10% מהסכום ששולם בהריגה מההגבלה האמורה, ולא יותר מ-200,000 שקלים חדשים.

(6) לפסקה

מוצע להוסיף לפקודה את סעיף 195 ובו לקבוע סמכות למנהל להטיל עיצום כספי על מפעיל זירה מקוונת

(ב) היה למנהל יסוד סביר להניח כי מפעיל זירה מקוונת לא הגיש דוח לפי סעיף 141ג(ב) עד המועד האמור באותו סעיף קטן, רשאי הוא להטיל עליו עיצום כספי בסכום של 20,000 שקלים חדשים.

(ג) היה למנהל יסוד סביר להניח כי מפעיל זירה מקוונת לא כלל בדוח שהגיש לפי סעיף 141ג(ב) מידע לגבי משתמש בר־דיווח, אחד או יותר, בניגוד להוראות הסעיף האמור, רשאי הוא להטיל על המפעיל עיצום כספי בסכום של 1,000 שקלים חדשים בעד כל משתמש בר־דיווח שהמידע לגביו לא נכלל בדוח כאמור.

(7) לפני סעיף 195יא יבוא "סימן ח': הוראות לעניין הטלת עיצום כספי";

(8) בסעיפים 195יא ו-195כ, בכל מקום, במקום "בסעיף 195י" יבוא "בסימן ז";

(9) בסעיף 195יד, בהגדרה "הפרה חוזרת", במקום "כאמור בסעיף 195י" יבוא "המנויה בסימן ז".

9. תיקון חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963⁶ (בפרק זה – חוק מיסוי מקרקעין) –
מקרקעין (שבח ורכישה)
(1) בסעיף 39 –

(א) האמור בו יסומן "(א)" ובו, בפסקה (1), הסיפה החל במילים "ולעניין זה יראו כהוצאה" ועד הסוף – תימחק;

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 9 לפסקה (1)

סעיף 39 לחוק מיסוי מקרקעין קובע כי בחישוב השבח ניתן להכיר בהוצאות הכרוכות בהשבחת נכס שנמכר, דוגמת הוצאות בגין בניית נכס או הרחבתו ושיפוצו. עם זאת, לעיתים אין בידי המוכר קבלה או חשבונית היכולה להעיד על סכום הוצאות הבנייה או השיפוץ שאותם הוא מעוניין לנכות, ובאמצעותם להקטין את סכום השבח החייב במס. פסיקת בתי המשפט קבעה כי במקרים אלה יהיה ניתן לנכות את ההוצאה באמצעים חלופיים, למשל באמצעות הצגה של חוות דעת שמאית לגבי אומדן הוצאות הבנייה או השיפוץ הישירות והעקיפות. זאת, אף על פי שבעל הנכס אינו מציג תיעוד מתאים, כמו קבלה או חשבונית שהונפקה ללקוח כדיון, הנוקבת בסכום ההוצאה שנדרשה, ומעידה כי העסקה דווחה על ידי הספק כדיון לרשות המסים ושולם מס בגינה.

מצב משפטי זה מעורר את בעלי הנכסים לא לדרוש מבעלי המקצוע את הקבלות או החשבוניות בגין שירותי הבנייה או השיפוץ, אינו מאפשר לאמוד את ההוצאה כראוי ולהקטין את השבח בהתאם בגינה, ומאפשר לבעלי המקצוע והספקים ביתר קלות לא לדווח לרשויות המס השונות על השירותים שנתנו ובכך להגדיל את היקף העסקאות הלא מדווחות במשק ואת אובדן המס כתוצאה מכך. על כן, בפסקת משנה (ב) מוצע לאפשר את הקטנת השבח רק כנגד הצגת תיעוד שהוא קבלה או חשבונית שהוצאו כדיון בהתאם להוראות ניהול פנקסים שקבע

לפסקאות (7) עד (9)

כיום כוללת פקודת מס הכנסה הפרות שונות שניתן להטיל בשלהן עיצום כספי, הקבועות בפרק השני לחלק י' לפקודה, בסימן ו': עיצום כספי לעניין דוח מקוון, ובסימן ז': עיצום כספי לעניין יישום הסכם בין-לאומי. סימן ז' כולל גם הוראות נלוות הנוגעות להטלת עיצום כספי בהתייחס להפרות הכלולות באותו סימן, התואמות את החקיקה העדכנית בנושא, למשל הודעה על כוונת חיוב (סעיף 195יא), זכות טיעון (סעיף 195יב), הפרה חוזרת (195יד) ועוד. בהצעת חוק זו מוצע להוסיף הפרות שניתן להטיל בשלהן עיצום כספי, ומוצע להחיל לגביהן את אותן הוראות נלוות שבסימן ז' כאמור, לפיכך מוצע להפריד את סימן ז' לשני סימנים: סימן ז' החדש יכלול את ההפרות שעליהן ניתן להטיל עיצום כספי, אלה שכלולות בו כיום ואלה המוצעות בפרק זה, וסימן ח' יכלול את ההוראות הכלליות להפעלת מנגנון הטלת עיצום כספי תוך התאמת הנוסח שלהן כך שיחולו על כל ההפרות המנויות בסימן ז' האמור בפסקאות (7) עד (9) מוצעות התאמות הנוסח הנדרשות לשם כך: בפסקה (7) מוצע להוסיף את כותרת סימן ח' החדש, שעניינו הוראות לעניין הטלת עיצום כספי; בפסקאות (8) ו-(9) מוצע להתאים את נוסח סעיפים 195יא, 195יד ו-195כ כך שההפניה מהם תהיה לסימן ז' על כלל ההפרות שייכללו בו על פי המוצע.

⁶ ס"ח התשכ"ג, עמ' 156; התשפ"ג, עמ', 542.

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

”(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), הוצאה בסכום העולה על 25,000 שקלים חדשים לא תותר בניכוי, אלא רק לאחר שהמוכר הציג קבלה או חשבונית שהוצאה בעדה בהתאם להוראות המנהל לפי סעיף 130 לפקודת מס הכנסה.”;

(2) בסעיף 46, האמור בו יסומן ”(א)” ואחריו יבוא:

”(ב) בחישוב השבח החל על מכירת זכות במקרקעין, לא יותרו בניכוי:

(1) הוצאות ששולמו במזומן, שיש יסוד סביר להניח שתשלומן מהווה הפרה או עבירה לפי חוק לצמצום השימוש במזומן, התשע”ח–2018”;

(2) תשלומים ששולמו במזומן מעבר לסכום המותר לפי סעיף 130א(1) לפקודת מס הכנסה או תשלומים במזומן שלא דווחו כנדרש לפי סעיף 130א(2) לפקודה האמורה.”

10. בחוק מס ערך מוסף – תיקון חוק מס ערך מוסף

(1) בסעיף 38, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

”(א2) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא יותר ניכוי מס התשומות הכלול בחשבונית מס אם התמורה שבשלה ניתנה חשבונית המס היא תשלום שיש יסוד סביר להניח שנתניתו מהווה הפרה של חוק לצמצום השימוש במזומן, התשע”ח–2018.”

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (2)

באופן משלים לתיקונים המוצעים לעיל בפקודת מס הכנסה – בסעיף 32(א16) המוצע (א)–התרת תשלומים שיש יסוד סביר להניח שנתניתם מהווה הפרה לפי החוק לצמצום השימוש במזומן) ובסעיף 130א(1) המוצע (הגבלת תשלומים במזומן) (פסקאות (1)א(3) ו-3) לסימן זה), מוצע גם שלא לאפשר את הקטנת מס שבח מקרקעין שבו חייב מוכר מקרקעין באמצעות ניכוי הוצאות שיש יסוד סביר להניח שהוצאו תוך הפרת חוק צמצום השימוש במזומן, או תוך הפרת הוראת סעיף 130א לפקודת מס הכנסה שעניינה איסור על תשלום במסגרת העסק בסכום העולה על 200,000 שקלים חדשים בשנה.

סעיף 10 לפסקה (1)

על פי סעיף 45 לחוק מס ערך מוסף, עוסק המבצע עסקה חייב להוציא לקונה חשבונית המתעדת את העסקה. על פי סעיף 38 לחוק, מס התשומות המשולם על ידי העוסק עצמו, ניתן לניכוי (קזוז) מתוך תשלומי מס הערך המוסף שגבה העוסק במסגרת עסקאותיו. בשל תכליות הסדרי אי-ניכוי הוצאות המפחיתות את חבות המס של הנישום כמפורט לעיל, מוצע לקבוע שעוסק לא יהיה זכאי לנכות ממס הערך המוסף שהוא חייב בו את מס התשומות הכלול בחשבונית המס, אם התמורה שבשלה ניתנה אותה חשבונית היא תשלום שיש יסוד סביר להניח שנתניתו מהווה הפרה של חוק צמצום השימוש במזומן. כלומר, עוסק שביצע עסקה וקיבל תשלום תוך הפרת חוק

המנהל לפי סעיף 130 לפקודה, שהוציא מקבל התשלום בעבור העסקה. כדי להקל על הנטל המוטל על בעלי המקרקעין, מוצע כי הסדר זה ייושם אך ורק לגבי הוצאה בהיקף כספי העולה על 25,000 שקלים חדשים, ויחול על הוצאות שהוצאו ונדרשו החל ביום תחילת חוק זה, ואילך.

נוסף על האמור, ובמסגרת הצורך בהוכחת אומדן ההוצאה כראוי ומניעת האפשרות לדיווחים המקטינים את חבות מס השבח ללא תיעוד, מוצע בפסקת משנה (א) למחוק את הסיפה שבסעיף 39(1) לחוק מיסוי מקרקעין, וזו לשונה: ”ולענין זה יראו כהוצאה גם שווייה המוערך של עבודה, שהוכח למנהל שעבדו בעל הזכות במקרקעין וקרוביו להשבתת המקרקעין, אם התמורה בעד אותה עבודה – אילו היתה משתלמת – לא היתה ניתנת לניכוי לפי סעיף 32(4) לפקודת מס הכנסה”. בעקבות התיקון המוצע, לא תותר בניכוי לצורך קביעת סכום השבח הוצאה רעיונית” שהיא שוויה המוערך של עבודה, שהוציא אדם בעבור עצמו, קרי בעל הזכות במקרקעין או קרובו, להשבתת המקרקעין שלו הוא. בנוסף להיותו כלי שיכול לאפשר הון שחור ודיווחים כוזבים, כלל זה אינו משתלב עם עקרונות בסיסיים להכרה בהוצאות שבתוך חקיקת המס, בשל העובדה שמדובר בהוצאה שלא נעשתה בפועל, אשר ככלל אינה מותרת בניכוי במס הכנסה ושאינה מדווחת כהכנסה לצורכי מס על ידי מבצע העבודה. עם זאת יובהר כי גם לאחר התיקון, הוצאות לרכישת מוצרים אשר נרכשו ושימשו לצורך השבתת המקרקעין יותרו בניכוי גם אם ההשבתה נעשתה על ידי עבודה עצמית, ובהינתן התיעוד המתאים.

⁷ ס”ח התשע”ח, עמ’ 428.

(2) בסעיף 69א, בסעיף קטן (ז) –

(1) בפסקה (1), במקום "2,500,000" יבוא "500,000";

(2) פסקה (2) – תימחק.

11. בסעיף 38 לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג-2023⁸ (בפרק זה – חוק ההתייעלות הכלכלית) – תיקון חוק ההתייעלות הכלכלית

ד ב ר י ה ס ב ר

לנהל פנקסי חשבונות לפי שיטת החשבונאות הכפולה מכוח הוראות ניהול פנקסי חשבונות שנקבעו לפי סעיף 130 לפקודת מס הכנסה.

הרחבת מעגל העוסקים החייבים בדיווח המפורט יביא לשיפור יכולת רשות המסים באיתור דיווחים שגויים, מניעת החזרי מס ביתר, ביצוע הצלבות נרחבות יותר בין עוסקים ומניעת העלמות מס.

החלת חובת הדיווח המפורט על עסקים שעד כה לא היו חייבים בה אף צפויה להגביר את רמת הדיוק בדיווחים.

עוד יצוין כי הרחבת חובת הדיווח משמעותית גם לנוכח היכנסו לתוקף של סעיף 38 לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג-2023 (בפרק זה – חוק ההתייעלות הכלכלית). הסעיף המעגן את החובה לקבל הקצאת מספרי החשבונות לצורך ניכוי מס התשומות הגלום בהן, הוחל מחודש מאי 2024. הרחבת חובת הדיווח לצד החלת החובה לקבל הקצאת מספרי חשבונות תאפשר מעקב יעיל ומדויק יותר אחר ניכוי תשומות וצפויה להוביל הלכה למעשה, לאיתור חשבונות אשר מס התשומות הגלום בהן נוכח שלא כדיון.

יצוין כי כיום חייבים בדיווח מפורט כ-100,000 עוסקים, וכי התיקון המוצע צפוי להכניס למעגל המדווחים עוד כ-137,000, מתוכם כ-80,000 עוסקים עצמאיים וכ-50,000 חברות.

כחלק מהתיקון מוצע למחוק את פסקה (2) בסעיף 69א(ז), וזו לשונה:

"(2) מחזור עסקאותיו עולה על 1,500,000 שקלים חדשים והתקיים לגביו אחד מאלה:

(א) הוא חייב לפי כל דין בהכנת מאזן, וכן במינוי רואה חשבון מבקר, או מבקר אחר כאמור בסעיף 20 לפקודת האגודות השיתופיות;

(ב) הוא רשום כשותפות לפי חוק זה או כמספר עוסקים אשר ביקשו להירשם כאחד, כאמור בסעיף 56, ולגבי אחד השותפים או אחד העוסקים, לפי העניין, התקיים האמור בפסקת משנה (א)."

סעיף 11 בשנים האחרונות התרחב בישראל היקף התופעה של הפצת חשבונות מס שרואו שלא כדיון. תופעה זו גורמת לנוק הנאמד במיליארדי שקלים בשנה לקופת המדינה. כחלק מהתמודדות עם התופעה

צמצום השימוש במזומן, למשל בסכום העולה על 6,000 שקלים חדשים, שבגינה הוציא חשבונות מס, לגבי חשבונות זו העוסק לא יוכל לנכות את מס התשומות ולהפחית את חבות המס שלו בגינה.

לפסקה (2)

כחלק מהמלחמה בהון השחור בכלל, ובתופעת הוצאת חשבונות מס שלא כדיון בפרט, נקבעה בחוק מס ערך מוסף חובה על עסקים אשר עומדים בתנאים המפורטים בסעיף 69א(ז) לחוק האמור חובת דיווח מפורט חודשי. הכוונה לקובץ המשודר לרשות המסים הכולל את כל חשבונות המס שהעוסק הוציא, כל חשבונות המס שהעוסק קיבל, וסכומן הכולל של כל חשבונות העסקה שהוציא או שקיבל, הכול לעניין תקופת הדיווח הכלולה בדוח.

דיווח מפורט זה מאפשר לרשות המסים לבצע הצלבה לגבי העסקאות בין עוסקים החייבים בהגשת דיווח מפורט לבין חשבונות המצוינות בדיווחים כאמור, ובעקבות ממצאים אלה לדרוש מהעוסקים לבצע תיקון בדוח המפורט ולשלם את המס הערך המוסף הנדרש מהתיקון או להוציא שומה לעוסק בגובה המס שבו הוא חייב.

תוספת ההכנסות למדינה ממסים כתוצאה מחיובים שהוצאו על בסיס חריגות שאותרו בדיווחים המפורטים של העוסקים נאמדת בכ-300 מיליון שקלים חדשים בשנה.

סעיף 69א(ז) לחוק מס ערך מוסף קובע, בסעיף קטן (ז), את התנאים שבהתקיימם עוסק חייב בהגשת דיווח מפורט. בין השאר, קבוע בסעיף הרף המזערי של מחזור עסקאות המחייב בהגשת הדוח המפורט. בהתאם לפסקה (1), חובת הדיווח חלה על מי שמחזור העסקאות שלו עומד על 2.5 מיליון שקלים חדשים, או שחלה עליו חובה לנהל פנקסי חשבונות לפי שיטת החשבונאות הכפולה מכוח הוראות ניהול פנקסי חשבונות שנקבעו לפי סעיף 130 לפקודת מס הכנסה (אף אם מחזור עסקאותיו נמוך מהרף האמור); בהתאם לפסקה (2), חובת הדיווח חלה על מי שמחזור העסקאות זה עומד על 1.5 מיליון שקלים חדשים, ומתקיימים לגביו אחד התנאים הקבועים באותה פסקה, המתייחסים לחובות שונות החלות עליו או לאופן רישומו כעוסק לפי החוק.

מוצע להרחיב את חובת הגשת הדיווח המפורט הקבועה בסעיף קטן (ז) ולהחילה על כל עוסק שמחזור עסקאותיו השנתי עולה על חצי מיליון שקלים חדשים, ולהותיר על כנו את התנאי שלפיו חלה על העוסק חובה

⁸ ס"ח התשפ"ג, עמ' 148.

- (1) בכותרת השוליים, במקום " – הוראת שעה" יבוא "והוראת שעה";
- (2) בסעיף קטן (א), במקום הרישה יבוא "בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975" (בסימן זה – חוק מס ערך מוסף);
- (3) סעיף קטן (ב) – בטל;
- (4) בסעיף קטן (ג), ברישה, במקום "בסעיפים קטנים (א) ו-(ב)" יבוא "בסעיף קטן (א)";

ד ב ר י ה ס ב ר

שעל שר האוצר להוציא עד ליום ל' בכסלו התשפ"ה (31 בדצמבר 2024). אי לכך, וכדי לשמור את ההסדר שנחקק בחוק ההתייעלות הכלכלית ולמנוע את פגיעתו בתום שנת 2024, במקביל להצעת חוק זו הופצה ביום ד' בתשרי התשפ"ה (6 באוקטובר 2024) טיוטת צו כאמור, להערות הציבור. אם יאושר הצו יחול המתווה שנחקק בחוק ההתייעלות הכלכלית, בד בבד עם קידום הליכי החקיקה של הצעת חוק זו.

התיקון המוצע צפוי לייצר תוספת הכנסות למדינה של 2 מיליארד שקלים חדשים בשנת 2025, ו-2.5 מיליארד שקלים חדשים בשנת 2026 ואילך.

לפסקאות (1) ו-(2)

מוצע לתקן את כותרת השוליים של סעיף 38 לחוק ההתייעלות הכלכלית וכן את הרישה שבסעיף קטן (א), כך שהתיקון בעניין הקצאת מספרי החשבונות יחול כהסדר קבע, למעט לעניין סעיף קטן (ג) הקובע הוראת שעה לעניין אופן החלת התיקון בתקופה שעד יום ל' בכסלו התשפ"ה (31 בדצמבר 2024).

לפסקאות (3) ו-(4)

בסעיף 38(ב) לחוק ההתייעלות הכלכלית נקבעה כאמור החלה מדורגת של הדרישה להקצאת מספרים, החלה על סכומי חשבונות היורדים מסכום של 25,000 שקלים חדשים בשנת 2025 ועד לסכום של 5,000 שקלים חדשים החל משנת 2028, בהתאם למדרגות הקבועות באותו סעיף קטן. מוצע לבטל את סעיף קטן (ב) האמור, כך שהחל משנת 2025, סכום החשבונות שלגביה יש לקבל מספר הקצאה יעמוד על 5,000 שקלים חדשים. בהמשך לביטול סעיף קטן (ב) מוצע תיקון טכני בסעיף קטן (ג), שעניינו התאמת נוסח ומחיקת ההפניה לסעיף קטן (ב). וזו לשונו של סעיף קטן (ב) שאותו מוצע לבטל:

"(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בתקופות שלהלן יקראו את סעיף 38(א1) לחוק מס ערך מוסף, כנוסחו בסימן זה, כך:

- (1) מיום א' בטבת התשפ"ה (1 בינואר 2025) עד יום י"א בטבת התשפ"ו (31 בדצמבר 2025) במקום "5,000" יבוא "20,000";
- (2) מיום י"ב בטבת התשפ"ו (1 בינואר 2026) עד יום כ"א בטבת התשפ"ז (31 בדצמבר 2026) במקום "5,000" יבוא "15,000";

ולשם מניעתה תוקן חוק מס ערך מוסף בסעיף 38 לחוק ההתייעלות הכלכלית. התיקון קבע חובה לקבלת מספר הקצאה לחשבונות מס שסכומן עולה על 5,000 שקלים חדשים לצורך ניכוי מס התשומות הגלום בהן. בתיקון הוסמך מנהל רשות המסים להחליט שלא להקצות מספר במקרים שבהם היה לו יסוד סביר לחשש חשבונות המס שלגביה הוגשה הבקשה תוצא שלא כדיון.

כחלק מהוראות התיקון נקבע כי התיקון ייכנס לתוקף בהדרגה, כך שבשנת 2024 יבוצעו הקצאות בכל המקרים שבהם יתבקשו, ללא שיקול דעת למנהל להחליט אחרת, וכן כי סכום החשבונות ירד באופן מדורג מ-25,000 שקלים חדשים בשנת 2024, ל-20,000 בשנת 2025, ל-15,000 בשנת 2026, ל-10,000 בשנת 2027 ול-5,000 שקלים חדשים בשנת 2028.

יצוין כי עקב מלחמת חרבות ברזל הוחל התיקון מחודש מאי 2024.

יישומו של התיקון בחודשים שחלפו מאז החלתו לימד על השפעתו החיובית והמוצלחת. מבחינה תפעולית, מערכת המחשוב של רשות המסים מבצעת הקצאות לכמות של בין 50 ל-100 אלף חשבונות ביום, והיא מבוססת על תשתית מתוחכמת המאפשרת אספקת שירות רציפה בזמינות מקסימלית, בשרירות גבוהה, בזמני תגובה שאינם עולים על חצי שנייה. חברות התוכנה פיתחו יישומים מוצלחים, ותהליך הקצאת המספרים פועל באופן חלק ואוטומטי.

עוד יצוין כי בתקופת יישום התיקון איתרה רשות המסים, בהתבסס על המידע שהגיע אליה על פי החקיקה החדשה, העלמות מס בסכומים העולים על 1.5 מיליארד שקלים חדשים, ופעלה מול העוסקים הנוגעים בדבר בהתאם.

לאור האמור, מוצע להאיץ את החלתו המדורגת של התיקון האמור, כך שהסכום שלגבי יידרש מספר הקצאה לצורך ניכוי מס התשומות ירד ל-5,000 שקלים חדשים והכול כפי שיפורט להלן.

מאחר שעד כה, קרוב ל-200,000 עוסקים כבר שידרו לרשות המסים במערכת הממוחשבת לפחות בקשה אחת להקצאת מספר, החלת האסדרה לגבי סכום החשבונות האמור צפויה להרחיב את מעגל העוסקים שיידרשו לבקש מספרי הקצאה לחשבונות המוצאות על ידם, בכ-20 עד 30 אלף עוסקים.

יצוין כי בהתאם לסעיף 38(ד) לחוק ההתייעלות הכלכלית, תוקפו של מתווה החקיקה המדורג הותנה בצו

⁹ ס"ח התשל"ו, עמ' 52; התשפ"ג, עמ' 148.

(5) סעיף קטן (ד) – בטל.

12. (א) תחילתם של סעיפים 141ג ו-195י1 לפקודת מס הכנסה כנוסחם בסעיף 8(4) ו-6(6) לחוק זה, שישה חודשים מיום התחילה.
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), תחילתו של סעיף 141ג(ו) לפקודת מס הכנסה כנוסחו בסעיף 8(4) לחוק זה ארבעה חודשים מיום התחילה.
13. סעיף 38 לחוק ההתייעלות הכלכלית כנוסחו בסעיף 11 לחוק זה יחול על חשבוניות מס שהוצאו מיום התחילה ואילך; לענין זה, "חשבונית מס" – כהגדרתה בסעיף 47 לחוק מס ערך מוסף.
14. סעיפים 32, 33, 32א, 130א, 195ט1, 195יא, 195י1 לפקודת מס הכנסה כנוסחם בסעיף 8(1) עד (3), (5), ו-7(7) עד (9) לחוק זה, סעיפים 39 ו-46 לחוק מיסוי מקרקעין בסעיפים 9(1) ו-2(2) לחוק זה, וסעיף 38 לחוק מס ערך מוסף כנוסחו בסעיף 10(1) לחוק זה, יחולו על תשלומים והוצאות ששולמו ביום התחילה ואילך.
- תיקון פקודת מס הכנסה – תחילה
- תיקון חוק ההתייעלות הכלכלית – תחילה
- תיקון פקודת מס הכנסה, תיקון חוק מיסוי מקרקעין ותיקון חוק מס ערך מוסף – תחילה

ד ב ר י ה ס ב ר

- (3) מיום כ"ב בטבת התשפ"ז (1 בינואר 2027) עד יום א' בטבת התשפ"ח (31 בדצמבר 2027), במקום "5,000" יבוא "10,000".
- לפסקה (5)
- מוצע לבטל את סעיף 38(ד) לחוק ההתייעלות הכלכלית הקובע מנגנון להארכה או שינוי של התיקון באמצעות צווים ששר האוצר מוסמך להתקין באישור ועדת הכספים של הכנסת. כתוצאה מכך, החל משנת 2025 התיקון ייכנס לתוקף במלואו, לרבות סמכות המנהל להחליט שלא להקצות מספר במקרים שבהם היה לו יסוד סביר לחשש שחשבונית המס שלגביה הוגשה הבקשה תוצא שלא כדיון. וזו לשונו של סעיף קטן (ד) שאותו מוצע לבטל:
- "(ד) (1) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי להאריך בצו את התקופה האמורה בסעיף קטן (ג) כך שתחול שנה נוספת, ויחולו פסקאות (1) ו-2(2) לסעיף קטן (ג), או לקבוע בצו שיחולו הוראות סעיפים קטנים (א) ו-ב); לא קבע שר האוצר צו כאמור עד יום ל' בכסלו התשפ"ה (31 בדצמבר 2024), או לא אישרה ועדת הכספים את הצו האמור עד אותו מועד, יפקע תוקפם של סעיפים קטנים (א) ו-ב) (בסעיף זה – מועד הפקיעה הראשון).
- (2) האריך שר האוצר בצו את התקופה כאמור בפסקה (1), רשאי הוא, בתום אותה תקופה, לקבוע בצו, באישור ועדת הכספים, שיחולו הוראות סעיף קטן (א), ויקראו את סעיף 38(א1) לחוק מס ערך מוסף כך בתקופות שלהלן:
- (א) מיום י"ב בטבת התשפ"ו (1 בינואר 2026) עד יום כ"א בטבת התשפ"ז (31 בדצמבר 2026), במקום "5,000" יבוא "15,000";
- (ב) מיום כ"ב בטבת התשפ"ז (1 בינואר 2027) עד יום א' בטבת התשפ"ח (31 בדצמבר 2027), במקום "5,000" יבוא "10,000".
- (3) לא קבע שר האוצר צו כאמור עד יום י"א בטבת התשפ"ו (31 בדצמבר 2025), או לא אישרה ועדת הכספים את הצו האמור עד אותו מועד, יפקע תוקפם של סעיפים קטנים (א) ו-ב) (בסעיף זה – מועד הפקיעה השני).
12. לשם מתן תקופה מתאימה להיערכות, מוצע לקבוע כי ההסדר לענין חובות הדיווח החלות על מפעיל זירה מקוונת לעסקאות להשכרת מקרקעין, המוצע בסעיף 141ג לפקודת מס הכנסה כנוסחו בסעיף 8(4) לסימן זה, וכן האפשרות להטיל עיצום כספי בשל הפרת חובות של מפעיל זירה מקוונת בהתאם להסדר כאמור, המוצעות בסעיף 195י1 כנוסחו בסעיף 8(6) לסימן זה, יחולו שישה חודשים מיום תחילתו של חוק זה. זאת, למעט חובת היידוע של המשתמשים בזירה המקוונת בדבר חובות הדיווח שחלות על מפעיל הזירה, לפי סעיף 141ג(ו) המוצע, שאותה מוצע להקדים בחודשיים, כך שתחול ארבעה חודשים מיום התחילה.
13. מוצע לקבוע כי התיקון לחוק ההתייעלות הכלכלית כמפורט בסעיף 11 לסימן זה יחול על חשבוניות מס שהוצאו החל מיום התחילה.
14. מוצע כי הוראות סימן זה הנוגעות לאיסור על ניכוי הוצאות מסוימות או ניכוי מס תשומות, כפי שמוצע לתקן בפקודת מס הכנסה, בחוק מיסוי מקרקעין ובחוק מס ערך מוסף כמפורט בסעיף זה, יחולו על תשלומים ששולמו החל ביום תחילתו של חוק זה ואילך.